

Tentamen 5C1102 Mekanik

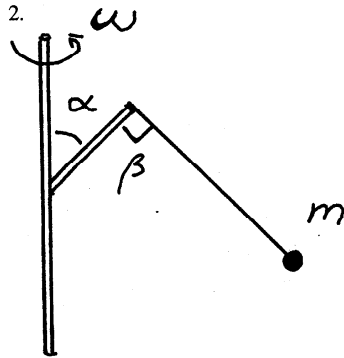
K-mk-2004-05-28

Varje uppgift ska lämnas på separat papper!

Problemdel

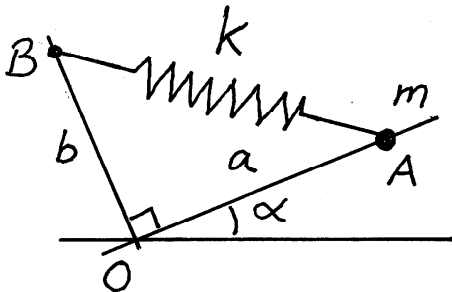
1.

En bil som håller en hastighet v_1 kör på en raksträcka om en motorcykel som håller en hastighet v_2 . I samma stund som bilen kör om börjar motorcykeln accelerera med en konstant acceleration a_2 . Hur lång sträcka kommer motorcykeln att köra från det att bilen kör om till det att motorcykeln hinner ifatt bilen?

En rak metallstång med längden l är fastsvetsat med en vertikal axel. Vinkeln α mellan stängen och axeln är 45° . Längst ut på stängen sitter en lina med längden $2l$ fäst och längst ut i linan hänger en liten boll med massan m . Den vertikala axeln sätts i rotation, så att vinkeln β mellan stängen och linan ställer in sig till 90° . Bestäm axelns vinkelhastighet ω !

3.

En partikel med massan m kan röra sig utefter en glatt skena OA som bildar en vinkel α med horisontalplanet. Avståndet mellan O och A är a . I partikeln är fäst en fjäder med fjäderkonstanten k . Fjäders andra ände är upphängd i en fix punkt B . Avståndet mellan O och B är b . När partikeln befinner sig i O är fjädern ospänd och partikeln ges en hastighet v_0 i riktning mot A . Bestäm partikelns hastighet, v_A , i punkten A !

4.

Två satelliter, A och B , kretsar kring jorden, A i en cirkulär bana med radien r och B i en elliptisk bana med excentriciteten e . När B befinner sig som närmast jorden tangerar dess bana A 's bana. Bestäm förhållandet, τ_A/τ_B , mellan satelliternas omloppstider τ_A och τ_B !

Teoridel

K-mk-2004-05-28

Varje uppgift ska lämnas på separat papper!

1.
    - a) Rita en figur och härled uttrycket för hastigheten i naturliga koordinater! (1p)
    - b) Härled uttrycket för accelerationen i naturliga koordinater. Uttrycket för tidsderivatan av enhetstangentialvektorn e_t måste härledas. (2p)

  2.
    - a) Definiera vad som menas med ett konservativt kraftfält! (1p)
    - b) Härled uttrycket för den potentiella energin för den allmänna gravitationskraften! (2p)

  3.

Härled rörelseekvationen för en partikel (eller vagn) med massan m som rör sig under inverkan av en kraft från en fjäder med fjäderkonstanten k och en kraft från en dämpare som är proportionell och motriktad mot partikelns hastighet med proportionalitetskonstanten c . Rita en tydlig figur. Definiera den naturliga vinkelrekvensen ω_n och dämpningsfaktorn ζ .

(3p)

  4.

Härled ett uttrycket för flykthastigheten (eller den andra kosmiska hastigheten), som är den minsta hastighet som en kropp måste ges för att den ska frigöra sig från jordens dragningskraft.

(3p)
-